

ІНКЛЮЗИВНА ЕКОНОМІКА В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: НОВА СТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ

А. А. КОНОВАЛ, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова, м. Харків*

Останні кілька років світ говорить про необхідність більш соціально-інклюзивного підходу до генерації економічного зростання. Попри те, що загальні світові тенденції економічного розвитку показують позитивні зрушення, розширення та інтеграцію ринків, поглиблення міжнародної кооперації та інтернаціоналізації, багато людей не відчувають в реальному побуті ефекту зростання економіки. Тому існує відмінність між показниками економічного росту та реальним рівнем життя населення багатьох країн. На Всесвітньому економічному форумі в Давосі 2018 року розповіли про альтернативну систему оцінки економічного розвитку країн. Новій системі дали назву «індекс інклюзивного розвитку» (Inclusive Development Index, IDI). Він повинен інформувати суспільство і допомагати стійкому і інклюзивному економічному розвитку. Цей новий глобальний індекс має більш комплексний зміст відносного стану економічного розвитку в порівнянні із загальноприйнятими рейтингами на основі ВВП на душу населення.

Передові наукові розробки належать організації «Всесвітній Економічний Форум». Дослідженням сутності інклюзивного розвитку займалися науковці Нікі Поу та Джойїта Гупта у праці «Інклюзивний розвиток: Мультидисциплінарний підхід» (Nicky Pouw, Joyeeta Gupta «Inclusive Development: A MultiDisciplinary Approach»).

Метою тез є розкриття концепції інклюзивної економіки в контексті сучасного сталого розвитку України.

Інклюзивне зростання – це концепція, яка забезпечує справедливі можливості та рівноправ'я для економічних учасників, що супроводжується вигодами, принесеними кожному сектору економіки та різним верствам суспільства [1]. Значна увага приділяється розподільчим аспектам добробуту і доданню зростання антидискримінаційної спрямованості. Люди можуть отримувати вигоди від економічного зростання як пасивні учасники, не приймаючи активної участі у збільшенні доходу або ВВП, а лише завдяки політиці перерозподілу. Це є досить поширеною практикою у більшості країн, і не тільки у бідних і тих, що розвиваються.

В Україні стратегія інклюзивного розвитку поки що мало розвинена. Проте у 2015 році був затверджений документ «Стратегія–2020», що включає в себе реформи, які стимулюють економічне зростання України. При розгляді проекту стратегії «Україна–2030» звертає на себе увагу той факт, що поняттю «інклюзія» фактично не приділено уваги, хоч у вступній частині є визначення понять «інклюзивність», «інклюзивне зростання», «інклюзивне суспільство» та «інклюзивні інституції». Однак у самому тексті проекту стратегії міститься

чимало інструментів і механізмів щодо створення відповідного правового поля для інклюзивного зростання.

Для оцінки ефективності державної політики в цьому напрямі необхідно вимірювати ступінь інклюзивності зростання. Ряд міжнародних організацій вже приступили до розроблення методичних рекомендацій щодо розрахунку індексу інклюзивного розвитку [1].

У 2017 році на Світовому Економічному Форумі Україна посіла 47-ме місце у рейтингу IDI, що на п'ять позицій нижче, ніж у минулих роках. Тривалі бойові дії на сході країни стирають ефект існуючого прогресу, оскільки вони негативно впливають на найменш забезпечені верстви населення. В Україні також один з найвищих показників нерівності добробуту серед усіх країн, що розвиваються. З позитивного, в Україні нерівність доходів і бідність не дуже високі. Аналіз показує, що українська система освіти підтримує інклюзивне зростання, з доволі високим рівнем можливостей для студентів із різних соціально-економічних рівнів. Система охорони здоров'я та допомога безробітним допомагають Україні бути першою у своїй групі доходів по рівню соціального захисту. Пріоритети розвитку повинні включати в себе покращення професійної підготовки, зниження адміністративного навантаження при створенні нового бізнесу, розширення фінансування для підприємців, а також посилення боротьби з корупцією[2].

У 2018 році Україна посіла вже 49-е місце серед 74 країн, що розвиваються, відповідно до індексу інклюзивності економічного розвитку. Згідно з дослідженням, інклюзивність економічного розвитку в Україні за останні 5 років знизилася на 6,8 %. Але аналітики Світового банку зазначили, що вже за 2019 рік валовий внутрішній продукт України зріс на 3,5 %, інфляція уповільнилася до 7 %, дефіцит бюджету зменшився до 2,5 % від ВВП, а державний та гарантований державою борг залишиться на рівні близько 85 % від ВВП [3]. Останні статистичні дані свідчать про позитивну динаміку залучення принципів інклюзивного розвитку, які слід і в подальшому застосовувати в економіці України.

Література

1. Сапун К. В., Селезньова Р. В. Концепція інклюзивного зростання в економіці. URL: dspace.nbuv.gov.ua/handle/26-Prohnikmak
2. Офіційний сайт World Economic Forum. URL: www.weforum.org/docs/WEF_Forum_IncGrwth_2017
3. Індекс інклюзивності економічного розвитку. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news/28989555.html>